

„Woła wrzesień, że już jesień...” – co znajdziemy w żółto-pomarańczowych przysłowiach?

Autor: Ramona Słobodzian

Data: 23 września 2019

Choć dziś, by dobrze oszacować warunki atmosferyczne, nie trzeba posiłkować się wiedzą zawartą w aforyzmach, mądrość zapisana w przysłowiach nie ma sobie równych i jest ponadczasowa.

Na kulturę ludową składa się wielopokoleniowe dziedzictwo anonimowej mądrości. Rolnicy, najważniejsi obserwatorzy natury, przez lata wytworzyli szereg życiowych wskazówek, których czas się nie ima. Kolejne generacje czerpią ze sprawdzonej wiedzy przodków. I nierzadko ze zdumieniem konstatują, że aforyzmy zasłyszane u dziadków są bardziej wiarygodne niż cyfrowe pomiary stacji pogodowych.

Mądrość ludowa jak katechizm

Porzekadła, przysłowia, aforyzmy – to zdania, które wyrażają jakąś myśl lub radę na tyle uniwersalną, że każdy odbiorca bez kłopotu odnajdzie w nich wskazówkę dla siebie. Oskar Kolberg, niestrudzony i najstynniejszy zbieracz wytworów kultury ludowej, zapisał między innymi takie:

- Kto sieje niezgodę, ten niepokój zbiera.
- Jaka rola, taka dola.
- Na grzeczności nikt nie traci.
- Nie życz złęgo nikomu, być tego nie zastał w domu.
- Chłop mowny, a kot łowny – z głodu nie umrą.

Zapytaj rolnika, jaka będzie jesień

Każdy miłośnik jesieni wie, jak wiele można wyczarować z takich darów natury

fot. Pixabay

Rolnik nigdy nie traci czasu, dlatego jedną z ważnych cech [ludowych porzekadeł](#) jest ich praktyczność. Mieszkańcy wsi przekazywali sobie wskazówki, z czasem uformowane w aforyzm, przede wszystkim po to, by upraszczać życie. Obserwowanie zmieniających się pór roku i dostosowywanie swojej egzystencji do rytmu przyrody było i jest jednym z ważniejszych składników codzienności osób zasiedlających tereny wiejskie. Czego dowiemy się o jesieni, idąc za mądrością porzekadeł?

Nie zasiejesz, nie zbierzesz

To, że na jesieni świat się mieni, widać gołym okiem. Każdy rolnik wie również, że najlepsza jesień nie zrodzi, czego wiosna nie zasiała. Niejeden długoletni mieszkaniec wsi potwierdzi również, że gdy grzmoty w jesieni, to zboże się pleni; jednak gdy jesień bezdeszczowa, to zima wiatrowa. Poniżej prezentujemy listę innych popularnych jesiennych porzekadeł, którą uzupełnimy w kolejnym artykule już wkrótce.

Jesień da się lubić

fot. Pixabay

- W jesieni wczesny mróz, na wiosnę prędko szykuj wóz.
- Gdy jesień zamglona, zima zaśnieżona.
- Gdy zbyt długo jesień trzyma, nagle przyjdzie zima.

- W jesieni gdy tłuste ptaki, w zimie mróz nie byle jaki.
- Gdy łagodna jesień trzyma, będzie krótka, ostra zima.
- Liść na drzewie mocno trzyma, nie tak prędko przyjdzie zima.
- Gdy jesienią na młódkach pęka kora, zima bywa ciepła i nieskora.
- Gdy jesień bez deszczów będzie, w zimie deszczów pełno wszędzie.
- W jesieni prędko gdy liść z drzewa spadnie, to wkrótce zima będzie, każdy zgadnie.
- Gdy we wrześniu grzybów brak, niezawodny zimy znak.
- Wiele ostu we wrzesień wróży pogodną jesień.

Źródło: Jan Uryga, *Rok polski w życiu, tradycji i obyczajach ludu*, Włocławek 2013, s. 198–203.

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "none", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating", "bestRating": "5", "ratingCount": "7", "ratingValue": "4.9" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2019/09/jesien-na-polskiej-wsi.jpg", "name": "„Woła wrzesień, że już jesień...” – co znajdziemy w żółto-pomarańczowych przysłowiach?", "description": "„Woła wrzesień, że już jesień...” – co znajdziemy w żółto-pomarańczowych przysłowiach?" }
```